

Warszawa, 14 marca 2024 r.

Sz. P. Izabela Leszczyna
Minister Zdrowia

TAK dla dyskusji na temat kształtu rynku aptecznego w Polsce

Szanowna Pani Minister,

w imieniu reprezentowanych przez nasze organizacje podmiotów, które łącznie stanowią aż blisko 30% rynku aptecznego w Polsce, pragniemy stanowczo zaapelować o nowelizację Prawa farmaceutycznego w celu usunięcia z polskiego porządku prawnego regulacji zwanej potocznie „Apteka dla Aptekarza 2.0”, a także wyrazić gotowość do uczestnictwa w dyskusji na temat optymalnego kształtu rynku aptecznego w ramach zespołu roboczego pod auspicjami Ministerstwa Zdrowia.

Na polskim rynku aptecznym obowiązują dziś restrykcje o charakterze demograficznym, geograficznym, ilościowym, własnościowym, antykoncentracyjnym i informacyjnym. Omawiane regulacje wprowadzano stopniowo, krok po kroku, na przestrzeni lat, dodając kolejne elementy bez głębokiej analizy skutków regulacji i rewizji ich funkcjonowania w stosunku do poprzednich, wciąż obowiązujących regulacji.

W efekcie rynek apteczny w Polsce, o strategicznym z punktu widzenia bezpieczeństwa lekowego pacjentów znaczeniu, jest dziś najsilniej przeregulowanym rynkiem w Europie. Obowiązują na nim łącznie wszystkie restrykcje, które spotykamy oddzielnie na poszczególnych rynkach w Europie (najczęściej)

w państwach europejskich łącznie spotyka się dwa lub trzy typy ograniczeń, a nie sześć, jak jest w Polsce). Efektem jest spadająca z roku na rok liczba aptek i stosunkowo wąski zakres usług farmaceutycznych realizowanych w aptekach. Tymczasem rozwój opieki farmaceutycznej jest odpowiedzią na niedobór kadr medycznych, wychodzi naprzeciw takim zjawiskom społecznym jak starzejące się społeczeństwo

i przyczyniłby się do odciążenia systemu ochrony zdrowia. Farmaceuci cieszą się dużym zaufaniem pacjentów, udowodnili swoją gotowość do rozwoju i przyjęcia roli brakującego ogniwa na linii lekarz – pacjent, i to pacjenci właśnie byłiby największymi beneficjentami dalszego rozwoju rynku aptecznego. Warunkiem koniecznym tego rozwoju jest jednak bezpieczne otoczenie prawne, pozwalające dokonywać dalszych inwestycji w podnoszenie kwalifikacji zawodowych farmaceutów, rozwijanie

infrastruktury
i narzędzi teleinformatycznych etc.

Na koniec grudnia 2023 r. w Polsce działało 11542 aptek ogólnodostępnych oraz 1098 punktów aptecznych (Źródło: PEX). Liczba placówek kurczy się nieprzerwanie od połowy 2017 r., gdy wprowadzono nowelizację ustawy – Prawo farmaceutyczne, popularnie zwanej „Apteką dla Aptekarza” . Od tamtej pory liczba aptek spadła o ponad 2 tys. Od czasu wejścia w życie omawianej regulacji w Polsce zamyka się więc codziennie średnio jedna apteka. W grudniu 2023 r. w Polsce działały 304 sieci apteczne (za sieć powszechnie uważa się przedsiębiorstwo posiadające od pięciu aptek w górę). Są to głównie małe i średnie, polskie firmy rodzinne. Według danych liczbowych najwięcej, bo aż 184 z nich, to sieci posiadające od 5 do 9 aptek, kolejne 72 podmioty posiadają od 10 do 19 aptek. Z drugiej strony – największe sieci, posiadające powyżej 100 aptek na terenie całego kraju to zaledwie 9 podmiotów. Jest to więc sektor bardzo rozdrobniony i niezwykle konkurencyjny, będący niemal w całości w polskich rękach. Aż 93% aptek w Polsce to bowiem apteki z rodzimym kapitałem.

Jako organizacje reprezentatywne i zrzeszające podmioty gospodarcze działające na rynku aptecznym stoimy na stanowisku, że nowe otwarcie na scenie politycznej stwarza dobry asumpt do rozpoczęcia szerokiej debaty z udziałem wszystkich zainteresowanych stron na temat kształtu regulacji aptecznych w naszym kraju. Cieszymy się zatem z deklaracji Pani Minister na temat woli powołania Zespołu zajmującego się tymi zagadnieniami. Projektując regulacje, powinniśmy mieć na względzie przede wszystkim interes pacjentów, bo to dla nich w pierwszej kolejności działają apteki.

W ostatnich miesiącach mieliśmy do czynienia z bezprecedensową rewolucją w przepisach regulujących strukturę własnościową rynku aptecznego. Rewolucja ta odbyła się w pośpiechu, bez szerokiej debaty z partnerami społecznymi, bez dyskusji na temat konsekwencji przyjmowanych rozwiązań. „Apteka dla Aptekarza 2.0”, regulacja będąca owocem wspomnianej rewolucji, całkowicie zmieniła zasady funkcjonowania polskiego rynku aptecznego i obecnie stanowi przedmiot postępowania Trybunału Konstytucyjnego. Omawiana regulacja narusza zasadę ochrony praw nabytych, ochronę własności, dotkliwie ogranicza swobodę prowadzenia działalności gospodarczej i upośledza konkurencję na rynku aptecznym. Przyjęto ją w formie poprawki do ustawy zupełnie niezwiązanej z ochroną zdrowia, wychodząc poza zakres przedłożenia. Takie działanie stanowiło pogwałcenie Konstytucji RP, Regulaminu Sejmu czy Regulaminu Rady Ministrów. Mamy nadzieję, że kwestią czasu będzie przywrócenie praworządności na rynku aptecznym.

Wierzymy, że nasza wiedza i doświadczenie stanowiąc będą istotny wkład w planowaną dyskusję na temat optymalnego sposobu uregulowania rynku dystrybucji leków w Polsce. Pozostajemy do dyspozycji Pani Minister i całego resortu zdrowia.

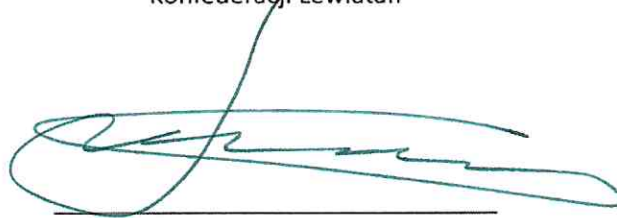
Z wyrazami szacunku,



.....
Rafał Dutkiewicz
Prezes Zarządu
Pracodawców RP



.....
Maciej Witucki
Prezydent
Konfederacji Lewiatan



.....
Łukasz Bernatowicz
Prezes Związku Pracodawców
Business Centre Club



.....
Marcin Piskorski
Prezes Związku
Pracodawców Aptecznych PharmaNET



.....
Arkadiusz Pączka
Prezes Federacji
Przedsiębiorców Polskich

Do wiadomości:

Szanowny Pan Krzysztof Hetman, Minister Rozwoju i Technologii